

SIKKERHEDSDATABLAD

Lakbejdse

1. IDENTIFIKATION AF STOFFET/PRÆPARATET OG AF VIRKSOMHEDEN

Handelsnavn	Lakbejdse
*Varenr.	057 / 058
Kontaktperson	Dag Fredrixon
Producent	Herdins Färgverk AB BOX 711 791 29 FALUN (46) 2333060 (46) 2333446

2. SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

*Navn	EF-nr.	CAS-nr.	Indhold	Fareklasse	R-sætninger
ethanol	200-578-6	64-17-5	30-40 %	F	R-11
xylen	215-535-7	1330-20-7	5-10 %	Xn	R-10, 20/21, 38
ethylacetat	205-500-4	141-78-6	5-10 %	Xi ,F	R-11, 36, 66, 67
2-methylpropan-1-ol	201-148-0	78-83-1	5-10 %	Xi	R-10, 37/38, 41, 67
ethylbenzen	202-849-4	100-41-4	1-5 %	Xn ,F	R-11, 20
1-methoxy-2-propanol	203-539-1	107-98-2	5-10 %	-	R-10
butylacetat	204-658-1	123-86-4	1-5 %	-	R-10, 66, 67

Ordlyden af de anvendte R-sætninger findes i sektion 16

3. FAREIDENTIFIKATION

*	Meget brandfarlig. Irriterer øjnene. Dampe kan give sløvhed og svimmelhed. Ikke anset som miljøfarlig i henhold til gældende regulativ.
---	---

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

*Generelt	Tilskadekomne fjernes øjeblikkeligt fra eksponeringskilden. Ved bevidstløshed, løsn stramtsiddende tøj, anbring i aflåst sideleje. Sørg for frie luftveje ved at bøje hovedet bagover, rens munden og fjern et eventuelt gebis. Ved åndedrætsbesvær, giv oxygen. Giv kunstigt åndedræt, hvis vejtrækning er standset.
Indånding	Flyt straks tilskadekomne til frisk luft.
Indtagelse	Skyl næse, mund og svælg med vand. GIV INTET AT DRIKKE OG FORSØG IKKE AT FREMKALDE OPKASTNING HVIS TILSKADEKOMNE ER BEVIDSTLØS. Fremkald ikke opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne. Kontakt læge.
Hud	Fjern straks forurenede beklædninger og vask huden med sæbe eller et mildt vaskemiddel og

vand. Ved vedvarende irritation, kontakt læge.

***Øjne**

Skyt STRAKS med meget vand med udspilet øjenlåg. Fortsæt skylning i mindst 15 minutter. Søg læge, hvis gener vedvarer.

5. BRANDBEKÆMPELSE

Brandslukningsmidler

Brand kan slukkes med: Pulver, skum eller CO₂.

Forhold ved brandbekæmpelse

Flyt beholdere fra brandstedet, hvis det er muligt uden risiko. Beholdere, som er udsatte for flammer, køles med vand fra siden indtil branden har været slukket et stykke tid.

Særlige farer

Dampene er tungere end luft og kan spredes langs gulv m. v. til antændelseskilder. Afgiver brændbare dampe, som kan danne eksplosiv blanding med luft.

Farlige forbrændningsprodukter

Ved brand eller stærk opvarmning dannes: Carbonmonoxid (CO). Carbondioxid (CO₂).

Værneudstyr ved brand

Brandpersonel, der udsættes for forbrændningsgasser/ spaltningsprodukter, anbefales at bruge åndedrætsværn.

6. FORHOLDSREGLER OVERFOR UDSLIP VED UHELD

***Værneudstyr ved spild**

Benyt nødvendig verneudstyr - se afsnit 8.

***Oprensningsmetoder**

Holdes væk fra antændelseskilder (gnistdannelse, åben ild, tobaksrygning og varme flader). Sørg for god udluftning.
Større spild: Udlledning til kloak, vandløb eller jord er forbudt.
Opsamles for genvinding eller bortskaffes i forseglede beholdere via kommunal modtagestation.
Større spild og lækager anmeldes til lokale miljøtilsyn.
Absorber i vulkanaske, jord, sand, tør jord, kiselgur, mineraluldsmåtter eller andet passende materiale. Samles i tætte beholdere. Mindre spild: Mindre spild opsamles med absorberende materiale.
Ved håndtering af spild se også VÆRNEFORHOLD.

7. HÅNDTERING OG OPBEVARING

***Forholdsregler ved brug**

Undgå spild og kontakt med hud og øjne.
Undgå opvarmning, gnister og åben ild.
Ventiler godt. Undgå at indånde dampene. Brug godkendt åndedrætsværn, hvis luftforureningen er over grænseværdien.
Mekanisk ventilation eller punktudsugning kan være nødvendig.

Forholdsregler ved oplagring

Opbevaring skal ske i overensstemmelse med de lokale forskrifter.
Opbevares i lukkede beholdere på et køligt, tørt og velventileret sted. Holdes væk fra antændelseskilder (åben ild, gnister, varme flader).

8. EKSPONERINGSKONTROL /PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

Emnenavn	CAS-nr.	Reference	GV (Gns. 8t.eksp.)	Loftværdi 15 min.
ethanol	64-17-5	GV.	1900 mg/m ³	
xylén	1330-20-7	GV.	109 mg/m ³ ,H	
ethylacetat	141-78-6	GV.	540 mg/m ³	
ethylbenzen	100-41-4	GV.	217 mg/m ³ ,K	
1-methoxy-2-propanol	107-98-2	GV.	185 mg/m ³	
butylacetat	123-86-4	GV.	710 mg/m ³	

Beskyttelsesudstyr

Procesforhold	Brug proceskontrol for ikke at overskride 'Administrative normer for forurening i arbejdsmiljøet'. Etabler øjenskyllestation nær arbejdsstedet.
Ventilationsforhold	Sørg for tilstrækkelig rumventilation og lokaludsugning.
Åndedrætsværn	Brug egnet åndedrætsværn ved utilstrækkelig ventilation. Brug åndedrætsværn med gasfilter A (brunt). Brug luftforsynet åndedrætsværn ved arbejde i trange eller dårligt ventilerede lokaler.
*Beskyttelseshandsker	Brug egnede beskyttelseshandsker ved risiko for hudkontakt. Brug beskyttelseshandsker af: Polyvinylalkohol (PVA). Vitongummi (fluorgummi).
*Øjenbeskyttelse	Ved risiko for stænk benyttes tætsluttende beskyttelsesbriller/ skærm.
Anden beskyttelse	Brug beskyttelsestøj for at undgå enhver kontakt med væske, samt ved risiko for gentagen eller længerevarende kontakt med dampe.
*Hygiejniske rutiner	Vask straks, hvis huden bliver våd eller tilsmudset/forurenet. Aftag straks alt tøj, som er blevet vådt eller forurenet.

9. FYSISK-KEMISKE EGENSKABER

Form/konsistens	Flygtigt Væske		
Farve	Varierende farver		
Lugt	Opløsningsmiddel		
Opløselighed	Ikke blandbart med vand. Blandbart med: De fleste organiske opløsningsmidler.		
Densitet (g/ml)	0,9 - 1,0	Temperatur (° C):	20
Relativ dampmassefylde (luft=1)	> 1		
Flygtighed	Letflygtig. Avgiver dampe, specielt ved opvarmning.		
Flammepunkt (° C)	<21	Metode:	CC (Lukket kop).

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Almindeligvis stabilt. Undgå: Hede, gnister, åben ild.
*Risikoforhold	Undgå stærk opvarmning, åben ild og antændelseskilder. Undgå varme.

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

*Toksikologiske data	Akut giftighed. LD50 Oral. Rotte. 7060 mg/kg (cas nr 64-17-5) LC50 4 timer. Indånding. Rotte. 124,7 mg/l (cas nr 64-17-5) Akut giftighed. LD50 Oral. Rotte. 3600 mg/kg (cas nr 1330-20-7) LC50 4 timer. Indånding. Rotte. < 19 mg/l (cas nr 1330-20-7)
*Sundhedsfare	SUNDHEDSFARER GENERELT. Gentagen eksponering for opløsningsmidler, eller eksponering for høje koncentrationer, kan medføre varige skader. SUNDHEDSFARE VED INDÅNDNING. Indånding af opløsningsmiddeldampe giver beruselse, hovedpine og kvalme. Store mængder kan medføre bevidstløshed og åndedrætsstop, evt. hjertestop. Indånding af opløsningsmiddeldampe er sundhedsskadeligt. Symptomer på påvirkning er beruselse, hovedpine, kvalme og opkastning. SUNDHEDSFARE VED KONTAKT MED HUDEN. Optages gennem huden. Irriterende. Affedter huden, som kan medføre revnedannelse og evt. eksem. SUNDHEDSFARE VED KONTAKT MED ØJNENE. Let irriterende på slimhinder i øjne og luftveje. SUNDHEDSFARE VED INDTAGELSE. Sundhedsskadelig ved indtagelse. Aspiration af olie til lungerne kan medføre kemisk lungebetændelse (pneumoni).
Optagelsesveje	Indånding. Hudoptagelse. Indtagelse.

Målorgan	Centralnervesystemet (CNS). Luftvejene, lungerne. Slimhinder. Leveren. Nyrerne.
Medicinsk vejledning	Pga. fare for aspiration frarådes opkastning og ventrikelskylning på sædvanlig måde.

12. MILJØOPLYSNINGER

*Økotoxicitet	Ikke anset som værende miljøfarlig.
*Mobilitet	Uopløselig i vand.
*Bioakkumulationspotentiale	Ingen bioakkumulering forventet.
*Persistens og nedbrydelighed	Kemikaliet er let nedbrydbart.
*Akut fisketoksicitet	Data for xylen: Fisk , LC50 (Lidus): 86mg/l. Daphnia, LC50 (D.magna): 165 mg/l. LC50: (O.mykiss) 8 mg/l (96 h) Data for etanol: Fisk, LC50 (rainbow trout): 13000 mg/l (96 h) Fisk EC50 (fathead minnow): 12900 mg/l (96 h)

13. BORTSKAFFELSE

*Behandlingsmetoder	Små mængder: Afleveres til deponeringssted Store mængder: Afleveres til godkendt affaldsmottagelsestation.
*Kemikalieaffaldsklasse	Affaldskategori i henhold til det europæiske affaldskatalog (EAK): 08 01 02 Maling-, lak- og træbeskyttelsesaffald indeholdende organiske opløsningsmidler.

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

*Generelt	Regler for begrænsede mængder vedrøre ADR: LQ 6
------------------	---

Fareseddel

Officiel godsbetegnelse, internationalt Paint

VEJTRANSPORT (ADR):

*UN-nr.	1263
ADR-klasse	Klasse 3 Brandfarlige væsker.
Klassificeringskode	F1
*ADR-emballagegruppe	II

JERNBANETRANSPORT (RID):

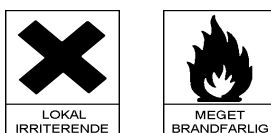
RID-klasse	3
*RID-emballagegruppe	II

SØTRANSPORT (IMDG):

*UN-nr., søtransport	1263
*IMDG-klasse	3
IMDG-emballagegruppe	II
Forurenende i hav:	Nej.

FLYTRANSPORT (IATA/ICAO):

*UN-nr. Flytransport	1263
IATA/ICAO-klasse	3
IATA/ICAO-emballagegruppe	II

15. OPLYSNINGER OM REGULERING***Faresymboler**

*Risikosætninger	R-11 Meget brandfarlig. R-36 Irriterer øjnene. R-67 Dampene kan give sløvhed og svimmelhed.
*Sikkerhedssætninger	S-2 Opbevares utilgængeligt for børn. S-25 Undgå kontakt med øjnene. S-51 Må kun bruges på steder med god ventilation. S-46 Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. S-16 Holdes væk fra antændelseskilder - Rygning forbudt.
*MAL-kode	3-3
*Nationale regler	Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 at 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.
*Anvendelsesbegrænsninger	Må indendørs kun anvendes på vægge, i vådrum og gulve
*Anden information	VOC-grænsværdi (Kat A/f): 700 g/l (2010) Produktens VOC: <700 g/l

16. ANDRE OPLYSNINGER

Forklaringer til R-sætninger i sektion 2	R-11 Meget brandfarlig. R-10 Brandfarlig. R-20/21 Farlig ved indånding og ved hudkontakt. R-38 Irriterer huden. R-36 Irriterer øjnene. R-66 Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud. R-67 Dampene kan give sløvhed og svimmelhed. R-37/38 Irriterer åndedrætsorganerne og huden. R-41 Risiko for alvorlig øjenskade. R-20 Farlig ved indånding.
---	---

*** Oplysninger, der er revideret siden sidste version af Sikkerhedsdatabladet**

Revisionsbemærkning	omarbejdet, Ændring i klassificering gjældende R og S fraser
Udarbejdet af:	Dag Fredrixon
*Revisionsdato:	2006-12-20
Revisionsnr. / erstatter Sikkerhedsdatablad af dato:	2002-10-07